

مجموعه بانک اطلاعاتی توافقنامه های صلح

مجموعه نکات برجسته از توافقنامه های صلح
واکنش و اقدام سریع

ترتیبات آتش بس
رابطه فورستر

این کار تحقیقی بر اساس بانک اطلاعاتی توافقنامه های صلح (PA-X(www.peaceagreements.org) تهیه شده است. این بانک اطلاعاتی تمام مراحل پروسه توافقنامه های صلح را که طی سال های ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۶ منعقد گردیده اند، شامل میشود. محتویات این بانک اطلاعاتی (وب سایت) کاملاً قابل جستجو بوده و اطلاعات کمی و کیفی توافقنامه های صلح را در دسترس بازدید کننده گان وب سایت بانک اطلاعاتی قرار میدهد.

نویسنده: رابرت فورستر
برنامه تحقیقاتی و توافقات سیاسی (PSRP)
اکادمی عدالت جهانی
دیار تمنن حقوق
مرکز آموزشی قدیمی (Old College)
پوهنتون ایدینبورگ (University of Edinburgh)
سوت بریج (South Bridge)
ایدینبورگ
EH8 9YL

تلفن: +۴۴(۰) ۱۳۱۶۵۱ ۴۵۶۶
فکس: +۴۴(۰) ۱۳۱۶۵۰۲۰۰۵
امیل: PoliticalSettlements@ed.ac.uk
www.politicalsettlements.org
[@PolSettlements](https://twitter.com/PolSettlements)

سپاسگزاری: این کار تحقیقی محصول (نتیجه ای) برنامه تحقیقاتی توافقنامه های سیاسی است که توسط کمک های کشور انگلستان (UKAID) به همکاری وزارت توسعه بین المللی انگلستان (DFID) برای کمک به کشور های در حال توسعه تمویل میشود. اطلاعات و نظریات بیان شده در این اثر، متعلق به خود نویسنده میباشد؛ هیچ بخشی از محتویات این کار تحقیقی، بیانگر دیدگاه این وزارت نمیشد. برای هرگونه بهره برداری از این اثر، باید اسم نویسنده و برنامه تحقیقاتی توافقات سیاسی به عنوان منبع ذکر گردد. برای استفاده آنلاین، از خواننده گان خواهشمندیم تا به وب سایت اصلی یا منبع (برنامه تحقیقاتی توافقنامه های سیاسی) مراجعه کنند. از کریستین بیل و لورا وایز برای اظهار نظر در مورد پیش نویس ابتدایی و همچنان از هارییت کورنل، جینونگ سونگ و ریک اسمیت از نهاد «اسمیت دیزاین» به خاطر تصحیح و چاپ این اثر سپاسگزاری می نمایم. تصاویر روی جلد: حق چاپ تمام تصاویر محفوظ میباشد.

©2019

4	مجموعه نکات برجسته بانک اطلاعاتی توافقتنامه های صلح
4	تعریف محدوده و ترتیبات آتش بس
6	چگونه گی آتش بس
8	نقض آتش بس و استثنائات
11	چگونه گی نظارت و تأیید اجراءات

مجموعه نکات برجسته بانک اطلاعاتی توافقنامه های صلح

مجموعه نکات برجسته یا "رهنمود های" بانک اطلاعاتی توافقنامه های صلح، به پرسش های مطرح شده در مورد مطالعه و تحلیل مقایسه یی قرارداد های صلح توسط کسانی که در صدد تاثیرگذاری بر روند صلح و مرحله گذار هستند، پاسخ میدهد. هر نکته برجسته¹، اطلاعات مقایسه یی بحث مختصری را راجع به یک موضوع کلیدی اریه مینماید؛ که در بسا موارد بااستناد به متن مشخصی که در مورد آن سوالی مطرح شده است و گاهی هم به طور کلی معلومات لازم را در دسترس قرار میدهد.

(www.peaceagreements.org)

مذاکرات آتش بس در کدام زمان و چگونه صورت میگیرد و عناصر بنیادی آن کدام ها اند؟ این رهنمود عناصر بنیادی ۲۶۷ موافقتنامه های آتش بس مندرج بانک اطلاعاتی که بین سال های ۱۹۹۰ و ۲۰۱۵، امضاء شده اند را به بررسی میگیرد.

آتش بس چیست؟

آتش بس تعهد طرفین برای پایان دادن به همه اقدامات خصمانه زمینی، دریایی، هوایی و همچنین فعالیت های دیگری است که روحیه آتش بس یا گفت وگوهای جاری صلح را تضعیف میکند. در همه توافقنامه های صلح تعریف درست از آتش بس اریه نمیگردد. اما برخی از آنها (مانند **توافقنامه های گرجستان/جمهوری خودمختار ابخازیا، سودان جنوبی/سودان**) در برگیرنده تعریف همه جانبه از آتش بس میباشد.

تعریف محدوده و ترتیبات آتش بس

محدوده جغرافیایی: آیا گستره آتش بس سرتاسری است و یا منحصر به محدوده جغرافیایی خاص میباشد؟ توافقنامه آتش بس میتواند شامل سرتاسر کشور باشد و یا هم از لحاظ جغرافیایی محدود به یک ساحه مشخص باشد.

تعدادی از توافقنامه های آتش بس محدود به:

- حومه های شهر/ محلات بازرسی
- شهرها (مانند لبنان)
- مناطق، ولسوالی ها و شاروالی ها (لیبی، مینداناو، سودان)
- در سطح ملی (آتش بس عمومی) (گواتیمالا، لیبی)

¹ Spotlight

- در ساحات نامشخص با گروه های مشخص (برما)

- بین دولت ها (اکوادور/پیرو، اتیوپی/اریتره)

طرفین: چه کسی باید مقررات آتش بس را رعایت کند و چه کسی مسئول تطبیق توافقتنامه و نظارت بر اجرای آن است؟

امضاء کننده گان آتش بس عبارتند از:

- طرفین درگیر
- شاهدان
- تضمین کننده گان
- طرف های که در لیست نیستند، نیروی های نا منظم و پراکنده، یا افراد ملکی: در بعضی از توافقتنامه های آتش بس، مکلفیت همه این گروه ها را مشخص میسازد.

تاریخ و زمانی که ترتیبات آتش بس به مرحله اجرا گذاشته میشود: چه وقت آتش بس شروع میشود؟ یک توافقتنامه آتش بس در مواقع زیر میتواند به اجرا درآید:

- در زمان امضاء
- بعد از یک تأخیر زمانی، معمولاً ۲۴ الی ۷۲ ساعت بعد از امضاء
- زمانی که فرماندهان امر آتش بس را دریافت میکنند
- طی یک مراسم که توسط طرفین درگیر مشخص میشود، به طور مثال هنگامی که شخص ثالث این توافق را اعلام میکند.

مدت زمان آتش بس: آتش بس برای چه مدت دوام خواهد کرد؟

- ترتیبات آتش بس ممکن است نامحدود یا مؤقت، صریح (آشکار) و یا غیر صریح (غیر آشکار) باشد؛
- توافقتنامه های آتش بس مؤقتی معمولاً محدوده های زمانی از چند ساعت تا چندین ماه را دربرمیگیرند.

رعایت تسلسل: آیا تطبیق آتش بس، طی جدول زمانی و یا مرحله وار صورت میگیرد؟

خروج نیروها از ساحه جنگ، تسلیم نمودن اسلحه و آزاد کردن زندانی ها و غیره ممکن است در موارد زیر رخ بدهند:

- تسلسل سهل انگارانه مراحل: به طور مثال، اجرای مرحله ب بعد از الف؛ بدون اینکه تاریخ و زمان اجرای الف تعیین شده باشد. (چنین اتفاقی در مملکت برونندی رخ داده بود)
- مطابق با جدول زمانی دقیق و با توجه به تعداد روز (بروندی، گواتیمالا، سودان جنوبی) یا مطابق با تاریخ ذکر شده (آنگولا)
- تعدادی از بخش های اجرایی آتش بس شاید همزمان تطبیق شود.

چگونه گی آتش بس

چگونه گی یا نوعیت آتش بس منحصر به محدوده جغرافیایی آتش بس، اهداف طرفین درگیر منازعه و خواست میانجی ها است. همچنین نوعیت آتش بس مربوط به رسیده گی طرفین به مسایل کلیدی مذاکرات صلح و ایجاد اعتماد بین طرفین است.

روشهای متداول آتش بس شامل موارد زیر است:

- الف: پایان دادن و یا به تعلیق درآوردن خصومت ها
- جدا کردن و یا تخلیه قوا: دور نگهداشتن نیروهای جنگی از همدیگر
- به فاصله ۴۰۰ الی ۶۰۰ متر (سريلانکا)،
 - چندین کیلومتر دورتر از ساحات شهری (لیبیا)
 - ۲۰ الی ۳۰ کیلومتر ساحه تیررس توپ خانه (بوسنیا هرزگوینا)

تبادلله اطلاعات در مورد نوع و تعداد اسلحه و تعداد افراد نظامی

- ارایه آمار مربوط به پرسنل، تسلیحات، توپخانه، وسایل نقلیه، سیستم دفاع هوایی، طیارات، کشتی ها، وسایط نقلیه، سلاح های سبک، تجهیزات مهندسی، اطلاعات لجستیکی، زندانیان از جمله اسیران جنگی {نظامیان، غیرنظامیان، و زندانیان سیاسی (آنگولا)}.
- آگهی قبلی از حرکت پرسنل، انتقال تجهیزات (جورجیا / ابخازیا)
- اطلاعات مربوط به واحدهای نظامی، ساختارهای فرماندهی و توانایی رزمی آنها (بوسنیا و هرزگوینا)
- در پروسه تبادل اطلاعات در بعضی حالات دخیل شدن ناظرین خارجی لازم میباشد (بوسنیا و هرزگوینا)

ایجاد کانال های ارتباطی مستقیم بین گروه ها درگیر (سودان جنوبی) و همچنان ایجاد خطوط ارتباطی بین فرماندهان نظامی طرفین درگیر (بوسنیا و هرزگوینا).

تسهیل دسترسی به خدمات بشر دوستانه:

- ضمانت طرفین درگیر برای تأمین امنیت گشت وگذار افراد ملکی، نیروهای نظامی، مددکاران و ناظرین بین المللی (بوسنیا و هرزگوینا)؛
- فراهم آوری وسایط نقلیه و پرسونل امنیتی جهت انتقال مصئون بیجا شده گان داخلی و سازمان های که خدمات بشر دوستانه ارائه میکنند (لایبیریا)؛
- برداشتن محلات تلاشی/بازرسی (میدانانو)، یا ایجاد مکان های بازرسی به منظور عبور- مرور مردم و اجناس (لایبیریا). از سوی دیگر ایجاد مکان های بازرسی برای اخذ مالیات از کالاها (میانمار).
- انتقال افراد زخمی و افراد ملکی از ساحات یا جبهات جنگ (لبنان). تبادل اجساد (کشته شده گان) (جمهوری افریقای مرکزی).
- آزادی زندانیان تحت نظارت بالقوه کمیته صلیب سرخ (بوسنیا و هرزگوینا، برونودی، جمهوری دموکراتیک کانگو).
- تحویل دادن زیربنا های عامه یا استراتژییک، به شمول بنادر، میدان های هوایی، سرک ها، ساختمان های دولتی (لایبیریا، سریلانکا).

مراحل خنثی سازی کامل یا نسبی، خلع سلاح و ادغام مجدد:

- ادغام نیروها (انگولا، جمهوری افریقای مرکزی، سودان جنوبی/سودان).
- اقامتگاه جنگجویان دولتی و غیردولتی (برونودی، مالی).
- جمع آوری اسلحه، مهمات و مواد منفجره و قرار دادن سلاح های سنگین تحت نظارت نهاد یا شخص ثالث (بوسنی و هرزگوین).
- عقب کشیدن سلاح های سنگین که برد انداخت آن فراتر از (۲۵ کیلومتر) است (اریتره/ایتیوپیا).
- ایجاد مناطق غیرنظامی، فراهم آوری تسهیلات جهت ارائه خدمات بشردوستانه و مناطق امن، (بوسنی و هرزگوین ۱۹۹۲ و ۱۹۹۴، برونودی، جمهوری دیموکراتیک کانگو، گینه بیسایو).
- غیرنظامی شدن احزاب سیاسی، جنبش ها، وانجمن ها (برونودی، جمهوری کانگو).
- استقرار مجدد نیروهای امنیتی (قفقاز).
- ادغام مجدد جنگجویان در جامعه (جمهوری کانگو).

نقض آتش بس و استثنائات

نقض آتش بس معمولاً در دو دسته بندی قرار میگیرد که دارای اشتراکات نیز است: منع نقض حقوق بشر که بیشتر مربوط به حمایت از افراد ملکی است، و منع فعالیت های نظامی از جمله اقدامات انجام شده به منظور دستیابی به منافع استراتژیک یا نظامی. این دو دسته بندی بسیار مهم است، زیرا نیروهای دولتی و قوای غیردولتی در مورد اینکه آیا آنها حق استفاده مداوم از قدرت نظامی را دارند یا خیر، در مواضع متفاوت قرار دارند.

نقض حقوق بشر:

- اختطاف، آدم ربایی، ناپدید شدن، توقیف گروگان ها، دستگیری و توقیف غیرقانونی افراد، شکنجه، تحقیق و توقیف خودسرانه، رفتار غیرانسانی، صدمه به عزت، تهدید، آزار واذیت (برونودی، میانمار)؛
- جابجایی اجباری افراد ملکی، مصادره اجباری زمین، اخاذی، حمله به بیجا شده گان داخلی و پناهنده گان، درخواست غذا- کار یا خدمات از افراد ملکی، به برده گی گرفتن، تخریب و آتش زدن اموال (دافور، میانمار).
- خشونت جنسی، خشونت مبتنی برجنسیت، تجاوزجنسی، بهره برداری جنسی، برده داری جنسی و آزار واذیت جنسی (جمهوری افریقای مرکزی، میانمار).
- قتل های خودسرانه زندانیان به دلایل قومی، قطع اعضای بدن، قتل عام ها و نسل کشی ها (جمهوری افریقای مرکزی، جمهوری دیموکراتیک کانگو، میانمار، سودان).
- محدود کردن تحرک و منع گشت وگذار افراد ملکی، سازمان های غیردولتی، کارمندان نهادهای ارائه کننده خدمات بشردوستانه، سازمان های بین المللی، حملات برجاده ها، راه آهن ها، لوله ها و تأسیسات آبرسانی، تسهیلات حمل و نقل، اجتماعات مردمی، و هرنوع کاروان نظامی یا ملکی، ایجاد محلات تلاشی/بازرسی غیرضروری، سقوط دادن طیارات نظامی و ملکی (چچنیا، جمهوری دیموکراتیک کانگو).
- اقداماتی که مانع یا تأخیر در ارائه کمک های بشردوستانه ایجاد نماید یا محافظت از افراد ملکی و محدود کردن حرکت آزادانه مردم را در پی داشته باشد (دافور). اعمال تهدید، خصومت، خشونت یا حمله به کارمندان، تأسیسات یا تجهیزات، اعضای نماینده گی های سازمان های محلی و بین المللی

ارائه کننده خدمات بشردوستانه، از جمله نماینده گی های سازمان ملل متحد، سازمان های بین المللی و سازمان های غیردولتی و اعضای رسانه ها (دارفور).

- مختل ساختن حکومت مؤقت، انتخابات، حکومت محلی (لیبریا). دخالت در حق تعلیم، تخریب تسهیلات اکادمیک (علمی)، زیرساخت های مذهبی، و تسهیلات درمانی و تأسیس اردوگاه های نظامی درچنین مکان ها (آچه، مینداناو، میانمار).

فعالیت های نظامی:

- داشتن، حمل یا انتقال سلاح های غیرقانونی که نوعیت سلاح و ساحه فعالیت ها باید تعریف و واضح گردد (میانمار).
- گسترش قلمرو یا جابجایی خط مقدم جنگ، توقیف یا محاصره محلات مسکونی، تأسیسات نظامی و جاده ها (چچنیا).
- حملات، تعدی ها، درگیری ها، کمین ها، ماین گذاری ها، بمب گذاری ها، استفاده از بمب های دستی، ترورها، گلوله باری، فعالیت های کشفی یا استخباراتی، اعمال خراب کارانه، مأموریت های انتحاری، انجام فعالیت های نفوذی توسط واحدهای نظامی، (بند آچه، چچنیا، مینداناو، سریلانکا).
- ساخت، تجارت و قاچاق اسلحه، خریداری مهمات و مواد حساس از جمله: مواد انفجاری، سیم، بطری، دستگاه کنترل از راه دور، سیم خاردار، قطب نماها، وسایل بصری و غیره (بوگنویل، سریلانکا).
- حملات انتقام جویانه (صربستان).
- انجام گشت زنی یا بازدید (بازدید برای اکتشاف و یا کسب اطلاعات استخباراتی) فرا تر از مناطق مجاز، ایجاد موانع اضافی یا زیربناهای نظامی (ابخازیا، لیبریا).
- استخدام و آموزش سربازان جدید، سربازگیری اجباری، استفاده از اطفال به عنوان سرباز، مسلح کردن افراد ملکی، آموزش و استفاده از تروریست ها (جمهوری افریقای مرکزی، دارفور، جمهوری دیموکراتیک کانگو، میانمار). استخدام یا هرگونه فعالیت نظامی دیگر در مجاورت اقامتگاه های پناهنده گان (میانمار، دارفور).
- ازدحام یا جمع شدن غیرموجه نیروها، تجدید یا ترخیص نیروها به جز در شرایط خاص، به عنوان مثال؛ رعایت نوبت (یک به یک) در انجام کار با اطلاع قبلی، تأمین مواد غذایی، لباس و خدمات صحتی برای نیروهای نظامی در ساحه و غیره (بوسنی و هرزگوین، سودان).

- تلاش طرفین برای پنهان کردن تجهیزات، نیروهای نظامی یا فعالیت ها از دید نماینده گی های سازمان ملل، اتحاد افریقا، کمیته بین المللی صلیب سرخ/ هلال احمر، یا هرگونه سازمان های مشابه دیگر(دارفور).

- اقدامات تبلیغاتی تحریک آمیز، یا فعالیت های که دلالت بر خصومت دارد، از جمله:
 - برافراشتن (بلند کردن) بیرق گروه ها در مناطق که تحت کنترل آنها نمیشد (میدانان).
 - تحریک و نفرت پراگنی قومی و قبیله یی (جمهوری دموکراتیک کانگو).
 - استفاده از تبلیغات خصمانه از جمله اظهارات توهین آمیز، غیرواقعی یا تحقیرکننده در داخل و خارج از کشور (گواتیمالا، سودان).
 - ناکامی در خلع سلاح و انحلال نیروهای بی بندوبار (نیروهای که عضو منظم طرفین نیستند)(کروشیا).

در توافقنامه های آتش بس باید تعریف واضح از موارد نقض آتش بس گنجانیده شود:

در زمین:

فیر هر نوع سلاح خواه عمدی یا غیر عمدی باشد که شامل سلاح گرم، راکت، توپخانه، و یا هر شکل دیگری از گلوله باری میشود(چچنیا). جزییات و وضاحت بیشتر در مورد فیر کردن در بر گیرنده آن است که آیا این مورد فقط در ساحه تحت کنترل یکی از طرفین اتفاق افتاده است یا خیر؟(کروشیا).

در هوا:

هر گونه استفاده از فضا برای فعالیت های نظامی از جمله بمباران های هوایی، حمل و نقل تجهیزات، تأمین مجدد منابع جنگی و پرواز های کشفی یا استخباراتی (ابخازیا).

در دریا:

هر گونه حمله یا فعالیت دیگری که موجب نقض اصل آزادی در دریانوردی یا دریاچه ها و هر گونه اختلال در فعالیت های تجاری از جمله ماهی گیری، حمل و نقل کالا یا عبور- مرور افراد شود (آنگولا، کروشیا). نقض و ممنوع قرار دادن فعالیت های تجاری در مناطق معین و مشخص شده مانند: ساحات ماهی گیری در بندرگاه ها (سريلانکا).

استثنائات در نقض آتش بس

در برخی از ترتیبات و یا توافقنامه های آتش بس صریحاً ذکر میشود که کدام فعالیت، نقض آتش بس تعبیر نمیشوند. چنین فعالیت ها شامل موارد زیر اند:

- فعالیت های حفظ صلح توسط نیروهای تعیین شده (میندانائو).
- اقدامات پولیس و گشت زنی جهت پیشگیری از وقوع جرایم، تحقیقات جنایی، دستگیری متهمین، جستجو و توقیف دزدان دریایی، سرقت مواشی، راهزنی، اختطاف، قاچاق و حملات تروریستی و موارد دیگر (لایبیریا، میندانائو).
- اقدامات دفاعی یک طرف برای اطمینان از امنیت نیروهای خودی، حفظ تسهیلات، تأسیسات، تجهیزات، خطوط ارتباطی، مصئونیت و آرامش نهادهای مدنی و شهروندان (میندانائو).
- "حق دفاع از خود" به عنوان مثال؛ استفاده از نیروی لازم و متناسب برای دفاع از خود یا دیگران، دفع حملات یا هر نوع حمله احتمالی. استفاده از هرگونه نیرو؛ نظر به ضرورت، میزان، شدت و مدت آن به منظور دفاع از خود استفاده شود نه بیشتر (صربستان).

چگونه گی نظارت و تأیید اجراءات

نظارت، تأیید اجراءات و تطبیق میتواند به گونه های مختلفی انجام شود. یکی از معمول ترین آنها ایجاد نهادهای مستقل یا متشکل از دو یا چند طرف (کمیسیون های نظارتی یا کمیته های نظارتی) است که مسئولیت نظارت را بر عهده دارند.

ایجاد نهادهای نظارتی: تهیه دستورالعمل برای ایجاد نهادهای نظارتی ممکن است قبل از شروع آتش بس، در مراحل اولیه آتش بس مانند (بروندی) صورت گیرد یا ممکن در طرز العمل زمان خاصی را برای ایجاد نهادهای نظارتی در نظر نگرفت. گزینه دیگر شاید این باشد که کمیته های قبلی دوباره احیا گردد (بندآچه).

انواع نهادهای نظارتی،

کمیته مشترک نظارتی، تأیید از اجراءات و تخطی ها (۳-۹ نفر):

- ایجاد کمیته مؤقت یا دائمی قبل از ورود ناظرین بین المللی، ممکن است یک اقدام مؤقت باشد (ابخازیا).

- ساختار یک نهاد مشترک تأیید از اجراءات و تخطی ها، معمولاً از ۳ الی ۹ نفر است که متشکل از طرفین درگیر یک یا چند ناظر بین المللی به نماینده گی سازمان های منطقه یی، دولت ها، گروه های مذهبی، سازمان های غیر دولتی، و نهادهای علمی در آن حضور داشته باشند. (لایبیریا ۲۰۰۳، ۱۹۹۱، میندانائو، نیکاراگوا).

- کمیته های تأیید از اجرات و تخطی ها ممکن است ساحات جغرافیایی را در سطح محلی، منطقه ای و ملی نظارت کنند (ابخازیا، جمهوری آفریقای مرکزی). یا ممکن است اعضای کمیته در سطوح مختلف فرماندهی نظامی، جهت نظارت ادغام شوند (کرواسی).
- تخصیص کرسی ها در نهاد نظارتی یا تأیید از اجرات و تخطی ها، ممکن است تقسیم قدرت را منعکس نماید (میدانائو).
- طور مثال: ساختار یک کمیته تأیید از اجرات و تخطی ها شامل: یک رییس، یک الی سه معاون، یک تعداد نا معین اعضاء و یک الی دو سکرتر میشود (میانمار).

روش های دیگر نظارت، تأیید از اجرات و تخطی ها میتواند شامل موارد زیر باشد:

- در صورت نقض آتش بس، کمیته های مستقل حقیقت یاب فوراً بررسی قضیه را در ساحه آغاز میکنند (بوسنی و هرزگوین، میدانائو).
- ایجاد دفاتر مشترک تأیید از اجرات و تخطی ها در خطوط مرزی (جبهات جنگ) که پروسه آتش بس را نظارت میکنند (انگولا).
- گشت زنی های مشترک در امتداد خط آتش بس با حضور داشت نهادهای بین المللی (ابخازیا).
- نظارت توسط مسئولین ارتباطات که جهت نظارت گماشته شده اند (گواتیمالا).
- نظارت توسط نیروهای حافظ صلح.
- بررسی تخنیکی "مناطق امن" برای اطمینان از رعایت آتش بس (اریتره، اتیوپی).

دخالت جامعه بین المللی در نظارت، تأیید اجرات یا تطبیق ترتیبات آتش بس شامل موارد زیر میشوند:

- ناظرین (اکوادور/ پیرو).
 - استفاده از میانجی ها/ تسهیل کننده گان در صورت تخلف یا نقض آتش بس.
 - کشورهای تضمین کننده
 - نیروهای حافظ صلح سازمان های منطقه ای یا سازمان ملل متحد.
- مثال های از مأموریت نهادهای نظارتی و تأیید از اجرات و تخطی هاء عبارتند از:
- بازرسی کشتی ها، وسایط نقلیه و طیاره های که به مناطق درگیری (ساحات جنگی) وارد میشوند (لایبریا).
 - بررسی هر گونه نقض آتش بس (قفقاز) با توجه به تخلفات ذیل انجام میشود:
- زمان نقض

- طرف های که در نقض آتش بس دخیل بوده اند
 - موقعیت
 - توضیحات در باره نوع تخلفات
 - تعداد و نوع سلاح های استفاده شده
 - تأثیر نقض آتش بس، تلفات و آسیب های جسمی وارده (لیبریا)
 - در نظر گرفتن درخواست های عموم مردم (ابخازیا)
 - کسب ضمانت های ایمنی قبول شده از سوی طرفین، حق دسترسی به هر منطقه مورد علاقه پس از مطلع ساختن طرف ها (ابخازیا).
- سایر مأموریت ها عبارتند از: انتشار گزارش های عمومی تازه که همه به آن دسترسی داشته باشند؛ انتشار گزارش ها و فعالیت های مالی در هر دو، سه یا شش ماه، ارائه معلومات نقض آتش بس به کمیته های مذاکره و سازمان های بین المللی (میانمار).

ضمایم: توافقنامه های صلح که از آنها در این رهنمود استفاده شده است
آنگولا، توافقنامه آتش بس (توافقنامه بیکسی)، ۳۱ می ۱۹۹۱.

<https://peaceagreements.org/view/1316>

بوسنی و هرزگوین/ یوگسلاوی (سابق)، توافقنامه آتش بس، ۵ می ۱۹۹۲.

<https://peaceagreements.org/view/1588>

بوسنی و هرزگوین/ یوگسلاوی (سابق)، متن توافقنامه که در ۱۷ جولای ۱۹۹۲ در لندن امضا شد، تهیه
متن توسط آقای بابان، داکتر کارادزیچ و داکتر سیلاژدزیچ، ۱۷ جولای ۱۹۹۲.

<https://peaceagreements.org/view/1477>

بوسنی و هرزگوین/ یوگسلاوی (سابق)، اعتماد سازی، تأمین امنیت و تأییدی اجرات و تخطی ها (کنفرانس
لندن)، ۲۷ اگست ۱۹۹۲.

<https://peaceagreements.org/view/1165>

بوسنی و هرزگوین/ یوگسلاوی (سابق)، توافق در مورد دور سازی نیروها از منطقه میدان هوایی ساریوو،
۲۲ دسامبر ۱۹۹۲.

<https://peaceagreements.org/view/1616>

آقای اکاشی نماینده ویژه دبیرکل سازمان SRSG، بوسنی و هرزگوین/ یوگسلاوی (سابق)، توافق نهایی بین
ملل متحد، مقامات ملکی (بوسنی-صربستانی) و مقامات نظامی و نظامی صرب بوسنیایی، ۲۳ اپریل ۱۹۹۴
به دست آمد.

<https://peaceagreements.org/view/1499>

بوسنی و هرزگوین/ یوگسلاوی (سابق)، موافقتنامه غیرنظامی سازی منطقه که وسعت مجموعی آن ۳
کیلومتر مربع در شرق رودخانه درینا بود، ۲۱ می ۱۹۹۴.

<https://peaceagreements.org/view/1637>

بروندی، توافقنامه آتش بس بین دولت انتقالی بروندی و Conseil National pour la Defense de la
Democratie-Force pour la Defense de la Democratie، ۲ دسامبر ۲۰۰۲.

<https://peaceagreements.org/view/321>

بروندی، توافقنامه جامع آتش بس فراگیر بین دولت جمهوری بروندی و نیروهای شورشی، مسلح و
آزادخواه بروندی، ۷ سپتامبر ۲۰۰۶.

<https://peaceagreements.org/view/336>

جمهوری افریقای مرکزی، Accord de Paix de Birao، ۱ اپریل ۲۰۰۷.

<https://peaceagreements.org/view/760>

جمهوری افریقای مرکزی، Accord de cessez-le-feu entre le Gouvernement de la République Centrafricaine و la Coitation Séléka، ۱۱ جنوری ۲۰۱۳.

<https://peaceagreements.org/view/811>

جمهوری افریقای مرکزی، توافقنامه برزویل در مورد پایان دادن به خصومت ها، ۲۳ جولای ۲۰۱۴.

<https://peaceagreements.org/view/818>

کرواسی/ یوگسلاوی (سابق)، توافقنامه آتش بس، ۱ سپتامبر ۱۹۹۱.

<https://peaceagreements.org/view/1448>

کرواسی/ یوگسلاوی (سابق)، توافق برای به اجرا گذاشتن توافقنامه، ۲ جنوری ۱۹۹۲.

<https://peaceagreements.org/view/1019>

کرواسی/ یوگسلاوی (سابق)، توافقنامه آتش بس، ۲۹ مارچ ۱۹۹۴.

<https://peaceagreements.org/view/324>

جمهوری دیموکراتیک کنگو، توافقنامه آتش بس (توافق نامه لوساکا)، ۱۰ جولای ۱۹۹۹.

<https://peaceagreements.org/view/319>

اکوادور/ پرو، Declaracion de Itamaraty، ۱۷ فبروری ۱۹۹۵.

<https://peaceagreements.org/view/352>

اریتره / اتیوپی، توافق برای پایان دادن به خصومت میان دولت جمهوری فدرال دیموکراتیک اتیوپی و دولت ایالت اریتره، ۱۸ جون ۲۰۰۰.

<https://peaceagreements.org/view/261>

گرجستان/ جمهوری خود مختار ابخازیا، توافقنامه آتش بس در ابخازیا و ترتیبات جهت نظارت بر رعایت آن (توافق نامه سوچی)، ۲۷ جولای ۱۹۹۳.

<https://peaceagreements.org/view/249>

گرجستان/ جمهوری خود مختار ابخازیا، توافق در مورد آتش بس و میکانیسم های اجرایی آن در ابخازیا، ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۳.

<https://peaceagreements.org/view/1693>

گرجستان/ جمهوری خود مختار ابخازیا، پروتکل بازدید از ساحات طرف های گرجستان و ابخازیا،

<https://peaceagreements.org/view/25>

گرجستان / قفقاز، توافقنامه بالای اصول حل و فصل منازعه گرجستان و قفقاز (توافقنامه سوچی)، ۲۴ جون ۱۹۹۲.

<https://peaceagreements.org/view/1699>

گوآتمالا، توافق در مورد آتش بس قطعی، ۴ دسامبر ۱۹۹۶.

<https://peaceagreements.org/view/253>

گینه بیسائو، توافقنامه آتش بس در گینه بیسائو، ۲۶ آگست ۱۹۹۸.

<https://peaceagreements.org/view/323>

اندونیزی / آچه، توافقنامه چهارچوب خاتمه دادن به خصومت ها بین دولت جمهوری اندونیزی و جنبش آزادیخواه. آچه، ۹ دسامبر ۲۰۰۲.

<https://peaceagreements.org/view/325>

لبنان، توافقنامه آتش بس ۲۴ ساعته آرسل، ۵ آگست ۲۰۱۴.

<https://peaceagreements.org/view/1840>

لیبریا، توافق برای پایان دادن به خصومت ها و حل و فصل مسالمت آمیز منازعات در لیبریا (توافقنامه بانژول سوم)، ۲۴ اکتبر ۱۹۹۰.

<https://peaceagreements.org/view/635>

لیبریا، توافق برای متوقف کردن خصومت ها و حل و فصل مسالمت آمیز منازعات بین نیروهای مسلح لیبریا، و جبهه ملی میهنی لیبریا، و جبهه میهنی مستقل ملی لیبریا (توافق نامه آتش بس لومه)، ۱۳ فبروری ۱۹۹۱.

<https://peaceagreements.org/view/1041>

لیبریا، نتیجه بررسی نتایج جلسه ای که در ۲۹ و ۳۰ جون در یاموسسوکرو برگزار شد (توافقنامه یاموسسوکرو). ۳۰ جون ۱۹۹۱.

<https://peaceagreements.org/view/38>

لیبریا، توافقنامه آتش بس و متوقف کردن خصومت ها بین دولت جمهوری لیبریا و لیبرایی های متحد برای آشتی و دموکراسی و جنبش دموکراسی در لیبریا، ۱۷ جون ۲۰۰۳.

<https://peaceagreements.org/view/259>

لیبی، صورت جلسات توافقنامه عدم درگیری و توقف جنگ بین مناطق ورشفانا و الزویه، ۱۲ نوامبر ۲۰۱۵.

<https://peaceagreements.org/view/1512>

Accord sur la cessation des hostilities entre le Gouvernement de la Republique ،Mali and le MouvementPopulaire de l'Azaouad and le Front ،du Mali d'une part
IslamiqueArabed'autre part (Accords de Tamanrasset) 6جنوری 1991.

<https://peaceagreements.org/view/206>

میانمار، شرایط توافقنامه ائتلاف اردوی دیموکراتیک ملی (NDAA)، ۷ سپتامبر ۲۰۱۱

<https://peaceagreements.org/view/1582>

میانمار، توافقنامه آتش بس در سطح دولتی بین سازمان ملی (Pa-Oh (PNLO و دولت، ۲۵ اگست ۲۰۱۲.

<https://peaceagreements.org/view/1579>

میانمار، رهنمود کمیته نظارت مشترک برای هر سطح (پیش نویس)، ۱۵ اکتبر ۲۰۱۵.

<https://peaceagreements.org/view/1545>

میانمار، آیین نامه نظامی بین دولت برمه و سازمان های مسلح قومی (EAO) مطابق با توافقنامه آتش بس ملی (NCA)، ۱۸ نوامبر ۲۰۱۵.

<https://peaceagreements.org/view/1544>

نیکاراگوئه، توافقنامه آتش بس قطعی بین دولت جمهوری نیکاراگوئه و جبهه اتلانتيك ياتاما مقاومت نیکاراگوئه تحت نظارت امنيت او ميگوئل کاردینال اوباندو ی براوو، ۱۸ اپریل ۱۹۹۰.

<https://peaceagreements.org/view/366>

پاپوا گینه نو / بیگین ویلی، توافقنامه جهت تطبیق آتش بس (توافقنامه آراوا)، ۳۰ اپریل ۱۹۹۸.

<https://peaceagreements.org/view/557>

فیلیپین / مینداناو خاتمه دادن مؤقت خصومت ها در بولدن، مگیونداناو، ۲۷ جنوری ۱۹۹۷.

<https://peaceagreements.org/view/406>

فیلیپین / مینداناو قطعنامه شماره ۱، ترکیب کمیته نظارت آتش بس مؤقت، اقدامات و وظایف محوله، ۲۵ مارچ ۱۹۹۷.

<https://peaceagreements.org/view/946>

فیلیپین/ مینداناو، تطبیق رهنمودهای عملیاتی توافقنامه GRP-MILF در مورد توقف کامل خصومت ها،
۱۴ نوامبر ۱۹۹۷.

<https://peaceagreements.org/view/403>

فیلیپین / مینداناو توافقنامه ایجاد یک تیم واکنش سریع، ۱۱ مارچ ۱۹۹۸.

<https://peaceagreements.org/view/654>

جمهوری کنگو، آتش بس و توافق بالای پایان دادن به خصومت ها بین فرماندهی عالی نیروهای امنیتی و
فرماندهی عالی نیروهای مقاومت و دفاع از خود (FADR)، ۲۹ دسامبر ۱۹۹۹.

<https://peaceagreements.org/view/201>

روسیه/ چین، پروتکل نشست کمیسیون های مذاکرات مربوط به آتش بس و توقف خصومت ها و اقدامات
برای حل و فصل منازعات مسلحانه در منطقه جمهوری چین، ۱۰ جون ۱۹۹۶

<https://peaceagreements.org/view/5111>

صربستان/ یوگسلاوی (سابق)/ دره Teksti integral

iMarrëveshjesëpreservonënshekruarnëKonçul، ۱۲ مارچ ۲۰۰۱.

<https://peaceagreements.org/view/1428>

سودان، توافقنامه آتش بس کوه های نوبا در مورد سودان، ۱۹ جنوری ۲۰۰۲.

<https://peaceagreements.org/view/470>

سودان جنوبی/ سودان، یادداشت تفاهم در مورد توقف خصومت ها بین دولت سودان و جنبش/ ارتش آزادی
خواه خلق سودان، ۱۵ اکتبر ۲۰۰۲.

<https://peaceagreements.org/view/453>

سودان جنوبی/ سودان، توافق نامه آتش بس دائمی و چگونه گی اجرای مقررات امنیتی بین دولت سودان
(GOS) و جنبش آزادی سازی خلق سودان/ ارتش آزادی بخش خلق (SPLM / SPLA) در دوره های پیش
از مؤقت، ۳۱ دسامبر ۲۰۰۴.

<https://peaceagreements.org/view/270>

سريلانکا، توافقنامه آتش بس بین دولت جمهوری دیمکراتیک سوسیالیست سريلانکا و ببرهای آزادی بخش
تامیل ایلام، ۲۲ فبروری ۲۰۰۲.

<https://peaceagreements.org/view/248>

سودان/ دارفور، توافق آتش بس بین دولت سودان و جنبش عدالت
و برابری-سودان (JEM)، ۱۰، فبروری ۲۰۱۳.

<https://peaceagreements.org/view/880>

منابع و مأخذ

PA -X (2018) بانک اطلاعاتی و توافق نامه های صلح، نسخه ۱. برنامه تحقیقاتی در مورد راه حل های
سیاسی، پوهنتون ادینبورگ، ادینبورگ.

www.peaceagreements.org

برای تعریف توافقنامه آتش بس که برای این مجموعه بانک اطلاعاتی استفاده شده است، به Bell،
Laura Wise، Jan Pospisil، Astrid Jamar، Robert Forster، SanjaBadanjak، Christine
(2018) مراجعه کنید. کتابنامه PA-X، نسخه ۱. برنامه تحقیقاتی حل و فصل های سیاسی، پوهنتون
ادینبورگ، ادینبورگ.

http://www.peaceagreements.org/files/PA_X_codebook_Version1_Feb_20_200.pdf

برای دیدن لیست کامل ۲۶۷ توافقنامه آتش بس، به PA-X (2018) مراجعه کنید.

<https://edin.ac/2FOOB3y>

درباره ما

برنامه تحقیقاتی توافقات سیاسی (PSRP) عمدتاً این را مطرح میکند که توافقاتنامه های سیاسی - فراتر از نخبگان سیاسی- چگونه میتوانند برای آنهایی که از توافقاتنامه ها متأثر میشوند، باثبات تر و همه شمول تر باشد. این برنامه مشخصاً رابطه بین ثبات و همه شمول بودن را بررسی میکند، که گاه به عنوان رابطه بین صلح و عدالت نیز یاد میشود.

این برنامه به سه سؤال جامع تحقیقی مرتبط به توافقاتنامه های سیاسی می پردازد:

۱: انواع مختلفی از توافقات سیاسی چگونه پدید می آیند و بازیگران، نهادها، منابع و شیوه هایی که آنها را شکل میدهند، کدام ها اند؟

۲: چگونه میتوان با ابتکارات داخلی، تأثیر رعایت جندر و نهادهای تطبیق کننده قانون را در توافقات سیاسی بهبود بخشید؟

۳: چگونه و با اجرای چه نقشی، بازیگران خارجی میتوانند حل و فصل های سیاسی را تغییر دهند؟

اکادمی جهانی عدالت در پوهنتون ادینبورگ نقش رهبری برنامه را در سازمان به عهده دارد. شرکای برنامه تحقیقاتی حل و فصل های سیاسی (PSRP) عبارتند از:

منابع مصالحه (CR)، انستیتیوت مطالعات امنیتی (ISS)، انستیتیوت Rift Valley (RVI) و انستیتیوت عدالت انتقالی (TJI)، پوهنتون اولستر.

برای کسب معلومات بیشتر به لینک زیر مراجعه کنید:

www.politicalsettlements.org

The Political Settlements Programme Consortium@PolSettlements

PoliticalSettlements@ed.ac.uk Globe Justice Academy, University of Edinburgh, School of Law, Old College, South Bridge, EH8 9YL PSRP is funded by the Department for International Development (DFID), UK

متن این مقاله از زبان انگلیسی به زبان دری در سال ۲۰۲۰ به کمک مالی انستیتیوت صلح ایالات متحده امریکا ترجمه و تألیف شده است.

